

TAWA KARATA PIARIA NĀPIN HAP PAURU MIENOI

¹ Uito ti meiū Pauru Tupana Mipo'oro wuat'i miit'in mu'e hamuat ti uito are. Aipotypot Iesui mipo'oro sese uito are. I'ewyte Ai'ywot Tupana mihymut gu'uro pywiat Iesui mipo'oro uito are. Yt karāpe i miit'in mesuwarotiaría ui'airo Tupana mipo'oro Aiporekuat nuat ehay moherep hamo. Yt miit'in mi'airo hin i uito. I'ewyte yt Iesui potpo'ororia mi'airo hin i uito ma'ato Tupana mipo'oro uito are.

² Mi'i tupono mesup atipo'oro uimiwan uheywyt'in Iesui mohey haria tawa Karata piaria kape. Ma'ato yt uito yn i ma'ato torania meiūpiaria Iesui mohey haria ipo'oro mesuwat ta'atuekuekatu ehowawi uruwyría'in are.

³ Koitywy mio tā are'e Tupana pe ehapiat — Ui'ywot pyno koitywy eti'atupowyro ro tawa Karata piaria Esa'yru mohey haria are. Atiky'esat kahato mi'iria egyi'at hap ok tā sese kuap haria hap atiky'esat are. Atiky'esat etimoherep i'atuepe aikotā iwato hap i'atuky'e hap epiat hap atiky'esat etimoherep itotiaría pe ahētup. Tupana are eti'atunug itotiaría yt wanētup ko'i ko'i haria wo i are ma'ato wo'owese kahato rakaria wo eti'atunug mi'iria are. Mi'i tā are yn ahētup mesuwe Ai'ywot Tupana pe i'ewyte Aipotypot Iesui pe ehapiat uiwyría'in.

⁴ Iesui tiky'esat kahato ti miit'in ehakýera'at hap. Toiky'esat kahato i'atuminug sa'ag kaipy-

wiat te'era'aipok hap. Mi'i hamo tuweium aria'yp posak ete To'ywot miky'esat ewy. Mi'i hamo Tupana tum Tosa'yru ai'apiheg hap u hamo aiminug sa'ag ko'i hep hamo.

⁵ Mi'i tupono mesup — Waku kahato En Tupana wato'e at ka'ap mesup te mūki'ite wuat'i e'at pe. Woromōtypot kahato En Tupana waku wato'e mesup are.

⁶ Ta'i arewanētup kahato eiminug sa'ag ko'i kape. Kat hamo ten ewei'atoiat wakuap sehay Aika'iwat Iesui kaipywiat hegyi'at kahato hap. Pywo apo eipohep ta'yn Aipotypot aiky'e hat moyhey hap ete wētup sehay sa'ag ky'ewi — To'iro watuwehakyaera'at aiminug waku hap sa'up upi ewei'e apo. Ta'i mi'i e hap yt naku i wato'e katupono Iesui upi yn ahehakyaera'at kuap are. Ma'ato eipe wētup sehay upi ra'yn eweiwat yt sehay wakuat Iesui mienoi upi hin i sehay upi eweiwat are. Yt naku i pāi are.

⁷ — Ta'i po'og ipakup sehay aimimohey kahu ewei'e. Hē ewei'e ne'i ti mesup eiwo'ope ma'ato yt hin i. Iesui mimoherep yn ni sehay pakup sese toīne'en are. Wētup yn ni toīne'en sehay pakup sehay pywuat are mekewat sa'awy'iwuat pywiat sese uimienoi ehowawiat hap yn sehay pakup Tupana wē pywiat. Mi'i yn sehay pywuat sese ahehakyaera'at kuap hap sehay are. Ipakup sehay i'atu'e irania'in ehepe ma'ato heso rakaria sok mi'iria are. Ta'i Iesui ehay pero'ok teran wētup sehay nem nakat kape teran ne'i mi'iria are. Yt Aipotypot Iesui ete hin i i'atumienoi ma'ato i'atueko ko'i nug hap ete yn i'atuehay.

⁸ Ha'awyte Iesui etiat yn mekewat pywuat sese

sehay etiat yn uruhenoí ehepe. Ahenoi ehepe mi'i ti sehay pakup wakuap sese rakat are. Yt naku i watoiat Iesui etiat aimu'e hap wētup sehay kapiat hamo are. Uito i'ewyte ma'ato mesup ahenoi wētup sehay yt sa'awy'iwuat uimienoi yt ewy i pote waku Tupana uipo'oro aria kape ne'i are. I'ewyte sio Wētup Ok put'ok'e atipy kaipyi – Uito Tupana mipo'oro e hat pytkai wētup sehay toimoherep yt Iesui mienoi yt sa'awy'iwuat urumienoi ewywuwat i pote – Tupana epo'oro aria kape waku ewei'e mekewat atipy piat uito e haria pe are. Katupono meiūran ti aru mesuwat yi tote tō'ē atipy kaipywiat Tupana ehay moherep haria ewywuwat ko'i ma'ato yt Iesui e hap yt ewywuwat i moherep haria. Mi'i haria pe waku wato'e – Tupana yt miky'esat ewy i eimi'enoí waku ewe'eg wo katupono Tupana mi'apihag wo aru ereine'en yt Iesui e hap ewywuwat etimoherep pote waku wato'e mi'iria pe. Yt naku i Tupana eipo'oro aria kape waku wato'e wētup sehay wywuwat ō'ē haria pe yt Iesui e hap ewywuwat i haria pe. Pyno wyti waku Iesui ehay etiat aiwo'omu'e hap yn po'og waku uiwyria'in i'atueso atueso hap ko'i kai are.

⁹ Pyno are'e i mi'i hap ehepe uwe uwe wētup sehay ne'i imoherep yt Iesui mienoi wakuat ewywuwat i waku mi'i hat Tupana tipo'oro aria wato kape sese wato'e. Waku mi'i miit topyhu'at Tupana mikuasa wuat'i e'at pianuat are.

¹⁰ Ta'i yt ta'atuky'esat i ahehay Iesui etiat pytkai waku mi'i etiat yn wahenoí po'og are. Waku ti Tupana mowepit hap yn watunug are. Mi'i hap yn uito po'og atiky'esat are. Yt miit'in mowepit hap i ti atunug neran. Waku ti Tupana kaipywiat – En

waku e hap po'og waku miit'in kaipywiat — Waku en e hap kai are. Ma'ato uito atunug miit'in wo mowepit hap yn mote ti rē irania'in yt karāmuo i uhaty'i haty'i. Pyno irania'in uhaty'i haty'i pytkai uito ti Aipotypot sese mowepit reran kahato hat uito are. Yt atimowepit teran i miit'in Tupana e hap wywo. Po'og waku atimowepit Tupana are. Ma'ato miit'in miky'esat ewywuwat ne'i ahenoi pote Aika'iwat miky'esat ewy yt ahenoi kuap i are. — Urumu'e ro urumiky'esat ewy e haria mowepit haria wo watukupte'en pote yt Iesui eropat haria wo hin i watukupte'en katupono yt wahenoi kuap i imiky'esat wy.

¹¹ Pyno ti atimoheg neran uhehay eiwanētup hawe uiwyría'in. Pywo ti mekewat sehay wakuat sese uimienoi sa'awy'iwuat ehowawiat mi'i sehay yt miit'in wanētup hap kaipywiat i uimimoherep ehapiat are.

¹² Ta'i yt miit'in miium uhepiat i ti yt miit'in mienoi uhepiat i i'ewyete yt miit'in mimoherep uhepiat i ma'ato mekewat Aipotypot Iesui mimoherep uhepiat ahenoi are. Yt atikuap hin turan i Iesui tomoherep tehay wakuap sese uhepe towē pyi sese uimu'e are.

¹³ Ta'i eweikuap aikotā sa'awy'i yt atikuap hin i Iesui etiat. Eweikuap kahato uito aikotā wētup seko upiat myhu'at hat kahato areñe'en sa'awy'i mesuwarote. Mi'i Iuteu ywania eko wo uhowapy ra'yn nyti mi'i turan. Sa'awy'i te Iuteuria kaipyi atikuap Tupana ehay. Ta'i sa'awy'i uito Tupana emiit'in sese Iesui mohey haria moma teran hano areñe'en. Ta'i eweikuap aikotā sa'awy'i Iesui potmu'eria saty'i saty'i hat areñe'en sa'ag po'og

torania'in kai hap eweikuap ta'yn. Yt nakuat i kahato uito. Sa'awy'i Iesui mohey haria atu'uka hat uito areĩne'en are. Ati'atu'uka sa'ag mi'iria uito are.

¹⁴ Sa'awy'i uiwemotag hamo te po'og irania'in ui'ywania kai Iuteuria eko hit ko'i yne yne ati'a-tuky'esat i'ewyte ati'atunug yne uito. Uiwemotag tuwyria apy'i aremoehapap urue'ase'i'in eko ete yne e'at pe. Haty wo ati'atunug yne yne urueko ko'i po'og po'og torania kai.

¹⁵ Ma'ato wētup e'at pe Tupana tomiky'esat ewy ui'airo temiit no hawyi uiky'e kahato tuwekaipyi tuwewawi. Yt kat i atunug wakuat pytkai i ui'airo ma'ato uiky'e haype. Uiky'e tewanĩkap muat uheĩne'en pytkai ui'airo topotpo'oro wo. Mi'i hawyi to'e uhepe — Ta'i Pauru worokuap en ha'awyte ety ymyẽ piat re ereĩne'en turan worokuap. Mi'i turan woro'airo uimipo'oro wo e Tupana uhepe. Uiky'e yt kan hamo i uikaykay tuwewawi tuwepyi hap ewy are. Mi'i hap eweikuap.

¹⁶ Mi'i hawyi sake wētup e'at pe Tupana tuwemoherep Tosa'yru sese Iesui uhowawi uipy'a pe. Atikuap Ha'yru hawyi to'e uhepe — Pauru woro'airo en uhehay enoi miit'in yt Iuteu ywania piat hamo i e uhepe. Mi'i hawyi yt uwe pe i — Uimu'e ro are. Katupono sa'awy'i Tupana yn uimu'e hat toĩne'en. Yt wētup ok miit pe i are — Waku apo areĩne'en ehay sytpok hamo yt are hin i. Yt uwe pe i mio tã are.

¹⁷ I'ewyte Iesui e'yiannote wuaria motpo'oria yt uimu'e hin i katupono yt areto i tawa Ierusalēi kape. Ma'ato Iesui tuwemoherep uhowawi hawyi mekewat e'at pe ti areto pya kahato uiweran hap

kape mekewat yi wato yahig Arapia e hap kape areto. Ikaipyi ti ara'aipok tawa Tamaku kape i ra'yn.

¹⁸ Mi'i tote ti areĩne'en mot'i mye'ym i'aman motpe areĩne'en tawa Tamaku piaria py'asetpe. Mi'i hawyi areto tawa wato Ierusarēi kape Iesui potmu'e Peteru kapiat ui'akasa hamo. Itote areĩne'en 15 e'at iwywo ikuap hamo.

¹⁹ Mi'i tote ti Aika'iwat Iesui ywyt sese wētup ok ara'akasa Tiaku e hap het rakat. Ma'ato mi'i hawyi yt uwe i ati'atukuap itote Iesui potpo'ororia torania. Peteru hawyi Tiaku atikuap hawyi mi'iria yatype are'ine'en 15 e'at hawyi areto e tawa Ierusarēi pyi.

²⁰ Uiwya'in mi'iria ti yt uimu'e haria i are. Yt uheso hin i ma'ato ahenoi ehepe Tupana ehamo are'e — Tupana yn ui'airo topotpo'oro wo. Yt Iesui potmu'eria mi'airo i uito are. Yt uikuap hin i mi'iria sa'awy'i.

²¹ Areĩne'en tawa Ierusarēi piat hawyi areto yi Siria kape hawyi yi Sirisia kape.

²² Mi'i turan mekewat e'at pe yi Iuteu piaria tama Ierusarēi piaria Iesui mohey haria yt uikuap hin i katupono yt karāpe i uhewyry i'atuewawī. Mi'i pote uhowa ete yt uikuap hin i.

²³ Ma'ato itotiaría uikuap uhehay ete yn. Mi'i hawyi te'ero'e to'ope itote — Ta'i koitywy ti sa'awy-iwuat ai'atusaty'i saty'i hat ra'yn meĩũ Aika'iwat Iesui powyro hamo ra'yn topyhu'at i'atu'e to'ope uhepiat pe. Pyno ti koitywy yt aimoma teran hin i ra'yn katupono topotmu'e kahato ra'yn Iesui mohey hap ete i'atu'e to'ope uhepiat pe.

²⁴ Mi'i hawyi ti mi'iria te'eruwelum kahato

ra'yn Tupana ete — Waku kahato ti En Tupana i'atu'e itote uhepiat pe Tupana pe Iesui mohey haria yi Iuteu piaria mekewat tawa Ierusarēi piaria te'ero'e.

2

¹ Mi'i hawyi yi Siria yi Sirisia pe areñe'en mot'i kahato. 14 i'aman mot hap ewy 14 anu hap ewy areñe'en itote hawyi areto i tawa wato Ierusarēi kape. Uiwy Panāpe wywo areto i'ewyte atioto uiwy uhyt Titu uiwywo.

² Areto turan Tupana to'e uhepe — Pauru atiky'esat ereto tawa Ierusarēi kape mesup e uhepe pote areto i e hap ewy. Put'ok'are ra'yn itote hawyi areto ra'yn Iesui potmu'eria yianmiaria kape hawyi mi'iria pe ahenoi henoi kat e hap kat e hap ahenoi yne sehay wakuat Iesui etiat Tupana ehay kat e kat e hap ko'i ahenoi mesuwat yi tote irania'in me yt uru'ywania i pe ui'e hap atimoherep yne yne uhehay wakuat are'e itote. Iesui mohey haria akagnia puo yn ma'ato mig'i wo pyi ahenoi katupono ta'atukuap teran sio pywo uhehay sio wētup sehay ahenoi irania'in me sio Iesui etiat. I'atuehay ewywuat ahenoi hap sio yt ta'atukuap teran itote tawa Ierusarēi piaria. Katupono uikuap hamo yn ahenoi wakuat sio yt hap moherep hamo. Aikotā ahenoi sehay wakuat yt Iuteuria i piat hap ewywuat e hap ahenoi itote i'atuepe. Ta'atuky'esat kahato uimienoi pywo kahato i'atumienoi Iesui etiat hap ta'atuky'esat. Ahenoi yne hawyi — Waku kahato eheno miit'in me Pauru i'atu'e aikotā miit ihyha rakat teput kuap kahato rakat ewywuat en i'atu'e uhepe.

Uiwyria'in are mi'i hap ewy atiky'esat Aipotypot Iesui to'e uhepe aru — Waku rakat ewy ereput Pauru e hap atiky'esat kahato. Yt naku i to'e uhepe — Yt kan hamo i emienoi miit'in me Pauru to'e hap yt atiky'esat hin i are.

³ Mekewat e'at pe ahenoi ui'e hap irania'in miat hap e'at pe uiwy mehĩ Titu toĩne'en uiwywo itote Iesui potmu'eria 12 ok takaria py'asetpe. Wētup ywania Titu toĩne'en mekewat Kereku ywania yt Iuteu ywania i ma'ato. Mi'i ete yt kat i'atu'e hin i Iuteuria Iesui mohey haria akag ko'i — Yt naku i en e'ahit sokpe toĩne'en ne. Yt uru'ywania ewy i e hap yt i'atu'e i. Yt naku i eko yt i'atu'e i. Waku uruto ewy etunug no i'ewyete yt i'atu'e i aiwy Titu pe. Waku kahato atipuēti itote.

⁴ Ma'ato mi'i hawyi ahenoi kahu turan put'ok-i'atu'e itote wētup miit'in ko'i Iesui mohey ran haria heso heso rakaria heno haria. Mi'i hawyi urupy'asetpe tukupte'en mi'iria yt naku i e hap kat hanuaria ne'i. Yt uruikuap i i'ō'ē hap miit'in sem itote pote. Mi'i hawyi te'eraha'at kahato Titu kape urupy'asetpiat kape yt Iuteu ywania i hap kape. Mi'i hawyi — Wāi'i'atu'e ta'atuwanētup hawe yt i'atueko ewywuat i urutunug itote pote. Mi'i hawyi ta'atuehay wo ta'atuky'esat kahato urutunug ta'atueko nug hap ewywuat katupono ta'atuky'esat ta'atuehay upiat urutukupte'en hap wētup sehay sa'ag upi — Uruto po'og waku Tupana wanētup hawe irania'in ywania Iesui mohey haria kai katupono Iuteu eko ewywuat urueko e hap upi hap ky'ewi.

⁵ Ma'ato ti mi'iria eko wāi'e hap upi yt urutuwat teran hin i pāi — Yt urueko ko'i nug hap kaipyi hin

i aimoewaku hap uruto'e itote mekewat miit'in ko'i pe. Iesui mohey hap kaipyi yn aimoewaku hap tut e Tupana ahepe. Pywuat wakuat sehay Iesui kaipywiat upi yn urutuwat teran uruto'e i'atuepe. Katupono uruiky'esat kahato Aika'iwat Iesui minug upi ahehakyera'at hap yt kat sa'up i rakat uruto'e itote. Tupana miium yn ni aimoewaku uruto'e. Ta'i yt aheko nug hap upi i Iuteu eko nug hap upi aimoewaku Tupana uruto'e yn itote. Ta'i yt urutuwat hin i Peteru'in ehay wētup upi. Iesui mohey haria akag ko'i pytkai yt pywo pe i i'atuehay uruto'e eikawiano urumipowyro ko'i eipe Karata ywania wētup eko nug hanuaria pote.

⁶ Ta'i mekewat e'at pe i'atu kahato miit'in akag ko'i Iesui mohey haria akag ko'i tawa wato Ierusarēi miaria urui'atupuēti itote miit'in akag ko'i ahyt i'atumi'airoria ko'i. Mi'iria ai'akag ko'i i'atu'e uruepe katupono mi'iria po'og wakuat irania'in kai i'atu'e uruepe ma'ato uiwanētup hawe Tupana yt ai'airo i aikahu hap upi aimikuap upi miit'in miky'e kahato aito e hap upi yt ai'airo i ma'ato tuwepyi ai'airo tomiky'esat ewy. Ma'ato mi'iria te'eruwemowato kahato itote to'ope te'eruehay upi Peteru'in. Mi'i tote areñe'en Titu wywo i'atupy'asetpe wen ma'ato yt kat i urumu'e hat itote. Yt kat i'atu'e hin i uruepe. Mi'i hawyi – Uruiky'esat eti'atumu'e irania'in ywania urueko nug hap yt i'atu'e i uhepe uruepe. – Pyno waku wētup sehay ehenoi ro yt Iuteuria i pe yt i'atu'e hin i uhepe i'ewyte Titu pe.

⁷ Ma'ato mi'i tã te'ero'e tawa Ierusarēi miaria Iesui mohey haria akag ko'i to'ope uruetiat – Pywo waku ti uhyt Pauru topyhu'at Tupana

mi'airo yne irania'in ywania mu'e hamo meimuēwat yt Iuteu ywania i mu'e hamuat waku i'atu'e to'ope uhepiat pe. Ma'ato waku uhyt Peteru ti uru'ywania Iuteuria ywania mu'e hamuat topyhu'at Tupana mi'airo i'atu'e to'ope itote torania Iesui emiit'in akag ko'i mekewat 12 ok takaria. Ma'ato – Waku eti'atumu'e irania'in ywania aheko ewy Pauru yt i'atu'e hin i uhepe itote yt i'atu'e i pãi.

⁸ Ta'i itotiaria tikuap kahato aikotã Tupana Pã'ãu toĩne'en kahato uhetiã hap irania'in ywania mu'e Iesui etiat hap ta'atukuap ma'ato i'ewyte ta'atukuap kahato aikotã Ipã'ãu toĩne'en kahato Peteru kai uru'ywania Iuteu ywania mu'e Iesui etiat hamuat hap ta'atukuap kahato. Mi'i pote – Ta'i ai'ywania Iesui mohey haria mu'e kahato hat sese Peteru i'atu'e ma'ato Pauru i'ewyte te Tupana Pã'ãu ipotpap kahato ipiit pyi irania'in ywania mu'e hamo Iesui mohey haria apykok hamo i'atu'e Ierusarēi miaria imohey haria akag ko'i.

⁹ Itote Ierusarēi me atikuap mye'ym ok miit po'og Iesui mohey haria akag ko'i mye'ym Tupana mõtypot yat apy'yha ewy iheg nakaria ewywuat ko'i mi'iria. Wētup ok mekewat Iesui ywyt sese aiwy mehĩ Tiaku wētup ok Iesui potmu'e sese aiwy mehĩ Peteru wētup ok Iesui potmu'e sese aiwy mehĩ Iuwãu. Mi'iria po'og miit'in mimõtypot ko'i itote atikuap. Mi'iria tikuap kahato Tupana Pã'ãu mi'airoria kahato aiwy Panãpe i'ewyte uito hap irania'in ywania mu'e hamuat hap yt Iuteuria mu'e hamuat hap ta'atukuap. Ta'atukuap ta'yn hawyi te'ero'e mehĩ Panãpe pe i'ewyte uhepe – Koitywy ti pyno urui'atu'airo

eipe wētup eko rakaria mu'e hamo i'atu'e. Ma'ato aheko ewywuaria Iuteu ywania kape wemurui āpy sokpe tek haria kape waku uruto urutuwat i'atumu'e hamo i'atu'e uhepe i'ewyte Panāpe pe. Mi'i hawyi te'eruweponug i'atupo sese ko'i ui'akag note i'ewyte uhyt Panāpe akag note mi'i hawyi mio tā i'atu'e – Pyno Tupana eti'atupo'oro ro Panāpe i'ewyte Pauru wuat'i ywania mu'e hamo i'atu'e. Mi'iria ti i'ewyte urumi'airo ko'i wuat'i ywania mu'e Esa'yru sese etiat hamo i'atu'e. Mi'i hawyi waku i'atu'e uruepe te'eruehum haype Tiaku Peteru Iuwāu.

¹⁰ Mi'i hawyi te'ero'e uruepe – Waku ewei'atumu'e Iesui ehay ete wuat'i ywania i'atu'e katupono mi'i nug kuap hap Tupana tum na'yn ehepe i'atu'e uruepe. Waku kahato i'atu'e. Ewei'atumu'e turan yt waure'eweie tei'o ihaky'e'i rakaria poi mi'u wuat hap ete pyi i'atu'e uruepe. Ewei'atupowyro ro meimuēwuaria hatek takaria i'ewyte ewei'atumu'e mi'iria Iesui etiat turan i'atu'e uruepe itote tawa Ierusarēi me. Mio tā i'atu'e uruepe hawyi – Ta'i uruwyrria'in mi'i hap ewy yn urutunug teran ha'awytepyi mesup te ra'yn uruto'e haty wo urupy'a pyi Tiaku Peteru Iuwāu me uruto'e aināpin hawyi.

¹¹ Wētup e'at pe ma'ato ai'akag Peteru hewyry uruwawī tawa Atiokia kape mekewat wētup ywania Iesui mohey haria kapiat ta'akasa hamo toto. Mi'i tote mekewat e'at pe urutunug ienuk wato kahato hap. Waku kahato itote watenuk wētup miit ewy uruto irania'in ywania Peteru wywo waku yne. Ma'ato urutenuk turan put'ok'e itote uhyt Tiaku mipo'ororia Iuteu ywania sese

tawa Ierusalrēi kaipywiat. Tuwemoherep hawyi aiwy Peteru yt tenuk teran i po'og uruwywo yt Iuteuria i ywania ko'i aito pote. Toiky'esat Tiaku mipo'oro ko'i wywo yn tenuk hap to'ywania wywo yn tenuk teran aikotā Iuteu ywania eko ewy tenuk itote. Ta'i Iuteu ywania yt te'erenuk hin i wētup ywania wywo — Tupana yt tiky'esat i watenuk yt naku i nug haria wywo i'atu'e to'ope ta'atueko ewy. Mi'i pote Peteru toto irania'in totepyi to'ywania wywuat tenuk hamo. Yt Iesui ewy hin i tutunug itote. Mi'i tā ne'i tutunug hawyi meremo uipoĩām i'atupy'asetpe Peteru ewāi hamo. — Ta'i yt uiwese i ra'yn eete Peteru are haty wo. Ta'i yt nakuap no i ewy etunug mesup are itote typy'i tok pe. Kat pote etoiat irania'in ywania Iesui mohey haria wētup ywania upi. — Uito po'og mi'iria kai Iuteu uito pote e'e hap sa'ag hap wywo are.

¹² Kat poteĩ pyno yt erenuk teran i ra'yn yt Iuteuria i wētup ywania wywo. Kat pote Tiaku mipo'ororia wywo e'ywania Iuteuria wywo yn erenuk meiūpe are. Kat pote ereken'ē kahato Iuteuria ywania eko mōtypot haria pupi are. Yt naku i mi'i tā etunug Peteru are.

¹³ Mi'i tā are pote torania Iesui mohey haria ta'atu'atunug typy sehay upiat ewy te'eruwa'atunug itote. Ipat'ok Peteru wywo ipat'ok uiwywo. I'ewyte aiwy Panāpe toto Peteru eko ewywuat ra'yn. I'ewyte torania irania'in Iuteuria tuwat Peteru enuk hap kape irania'in ywania enuk hap kaipyi. Yt naku i kahato topyhu'at itote. Yt wo'owese hap ewy hin i ta'atunug itote.

¹⁴ Mi'i pote are'e ra'yn Peteru pe typy'i ehamo haty wo — Mehĩ Peteru kat pote yt ewyry i Iesui

piat aimu'e hap ewy are. Kat hamoĩ etiky'esat Iuteuria eko ewy meĩũpe. En ni Iuteu ywania sese ma'ato koitywy erenuk kahato uruwywo yt Iuteu ywania i wywo yt Iuteu ywania eko ewy hin i erenuk meĩũpe are. Ta'i koitywy erenuk kahato urupy'asetpe. Erenuk ta'yn mesup yne ehamo mehĩ are. En ni Iuteu ywania uito ewy wen Peteru ma'ato eko ti yt Iuteuria eko ewy hin i tuereto ereĩne'en are. Pyno kat poteĩ etiky'esat irania'in meĩũpiaria Iuteu eko ewy hap ewy mesup uhyt are Peteru pe. Kat poteĩ i'atu'ewy ereĩne'en sa'awy'i ma'ato mesup te eti'atumo'akag'aia mo'akag'aia kahato irania'in Iuteuria eko ete are. Iuteuria eko ewy sese yt eti'atunug hin i te are'e Peteru pe.

¹⁵ — Ta'i aito Iuteuria ywania ai'ywã'ĩ kaipyi are. Aheko sa'awy'iwuat kaipyi watikuap ai'ywania ehay — Irania'in ywania ti yt naku i nug haria i'atu'e ai'ywot'in aity'in ahepe.

¹⁶ Ma'ato koitywy watikuap ta'yn wētup eko mio tã e — Aheko nug hap kaipyi ne'i yt tut i ahehakyera'at hap e hap watikuap. Ta'i yt Iuteuria i eko nug hap kaipyi hin i toĩne'en ahehakyera'at hap e. Ta'i Tupana wanētup hawe ahewaku hap yt tut i ai'ywania eko nug hap kaipyi ne'i hap watikuap mesup Iesui e hap ewy. Ta'i mekewat wã'i'e hap watunug yne pytkai yt ahewaku kuap i e Tupana mesup are. Mesup Uha'yru Iesui mohey hap kaipyi yn ni woroho'omohãpyk kuap e Tupana ahepe mesup are. Koitywy ti wato-mohey ra'yn Iesui Tupana Mipo'oro Aiporekuat nuat aito imohey kahato haria are. Koitywy watikuap ta'yn yt uwe i tuwehakyera'at kuap teko waku nug hap kaipyi ne'i hap watikuap Peteru

are. Watikuap ta'yn aikotã Aika'iwat Iesui yn ahehakyera'at kuap hat topyhu'at hap watikuap Peteru are.

¹⁷ Koitywy watikuap wētup mu'ap yn toïne'en Tupana kape. Mi'i yn toïne'en Tupana kapiat are. Mi'i mu'ap ti Aiwu Iesui mohey hap ti are. Uwe uwe yt toto i hupi mi'i haria ti yt nakuat i nug hanuaria wo Tupana wanētup hawe tukupte'en are. Mi'iria tunug kahato ta'atueko wakuapp pytkai ho'owasat rakaria wo tukupte'en Tupana pe sio Iuteu ywania sio wētup ywania are Peturu pe itote. Ta'i Aika'iwat tut yt aipat'ok pat'ok hamo i tut are ma'ato aikotã hūria tukupte'en to'opype pype hap ewy ainug hamuat tut are. Wētup ywania yn ainug hamo tut Iesui uiwy are'e Peteru pe itote.

¹⁸ Iesui mohey hap kaipyi yn ni ahehakyera'at hap toïne'en uhyt are. Waku kahato watunug yne Tupana piat aināpin sa'awy'iwuat hap ko'i wen ma'ato mi'i ko'i nug hamo yt watuwehakyera'at kuap i mehī are. Ma'ato watomohey aheko ahehakyera'at kuap pote ho'owasat rakaria sese wo i ra'yn watoïne'en uhyt are.

¹⁹ Peteru etikuap apo kat pote yt watuwehakyera'at kuap i mekewat Tupana wo'onāpin hap nug yne hap kaipyi. Ta'i Tupana tiky'esat kahato tepiat aināpin hap nug hap yne yne hap toiky'esat kahato ma'ato wahã'āg pytkai wati'aparap kahato tuereto yne yne imiky'esat nug hap ete yt wati'aparap teran hin i pytkai. — Waku atunug yne imiky'esat wato'e wen ma'ato wati'aparap aparap imiky'esat ewywuwat nug hap ete. Mi'i pote yt watuwehakyera'at kuap i aiwekaipyi yne Tupana miky'esat nug hap upi wahã'āg kahato pytkai are.

Ta'i wati'aparap aparap hawyi ho'owasat rakaria wo watukupte'en aiwanētup hawe aipy'a pe are. Wati'aparap kahato tuereto imiky'esat nug hap ete are'e sa'awy'i itote Iesui potmu'e Peteru pe wuat'i luteu ywania ehamo i'atupy'asetpe mekewat ienuk hap e'at pe turan. Mi'i pote yt ahehakyera'at kuap i mekewat wāi'e hap yt uwe i nug yne kuap pote are. Mi'i pote uheha yt mekewat wāi'e hap kape hin i uhehakyera'at hap ky'ewi ma'ato Tupana Sa'yru kape yn uheha are Peteru'in me.

²⁰ – Uito yt atunug i te emiky'esat ewy ai'e hamo are. Tupana miky'esat ewy atunug neran kahato wen ma'ato uhesaika hap yt toīne'en i te uipiit pe inug hamuat wato'e hap watikuap are. Mi'i pote Iesui kape waku watokosap hesaika hap sat hamo are. Yt tuwemiky'esat ewy i iku'uro aria'yp posak ete Iesui ma'ato Tupana miky'esat ewy iku'uro aria'yp posak ete wato'e are. Mi'i hap ewy atunug neran wen. Koitywy uipyt'at teran kahato Iesui Pā'āu wo. Mi'i pote koitywy uimiky'esat ko'i hokpap yne ra'yn. Uika'iwat Iesui miky'esat ko'i nug hamo yn na'yn areīne'en koitywy are. Mesup ti koitywy Tupana Sa'yru mohey hano yn areīne'en. Koitywy wētup ok uiky'e hat mōtypot hamo yn na'yn areīne'en wato'e.

²¹ Ta'i Tupana ti hegyi'at kahato ahepe tuwekaipyi aiky'e are. Ma'ato watuwekyi'at kuap ahehakyera'at hap aheko nug hap sa'up mo pote yt kat hamo i Iesui iku'uro aria'yp posak ete aha'up mo ahehakyera'at hamo are Peteru'in me tawa Atiokia pe ienuk hap e'at pe. Yt naku i so wato'e ne'i Tupana pe are. Ta'i yt naku i Tupana egyi'at hap Tupana wese hap pun haria wo watopyhu'at

are itote yne pe.

3

¹Tawa Karata piaria Iesui mohey haria woroho'onāpin neran eipe. Kat pote ewei'e mesup eiwo'ope — To'iro watuwehakyaera'at aiminug wakuat nug hap upi ewei'e. Yt iwe'eg hin i rakaria ewy apo eipe are. Uweĩ eimu'e mi'i tã itote are. Uweĩ eima'at mi'i e hap upi. Ha'awYTE woroho'omu'e kahato kat hamo Iesui iku'uro hap ete itote at ka'ap. Mi'i uimimoherep uhehay sa'awy'i heremo kahato ehewaure ka'a pe. Mi'i hawyi Iesui mohey haria wo eweikupte'en itote. Waku kahato meke-wat e'at pe are. Mi'i hawyi Tupana tum na'yn ehepe Topã'ãu wakuat eweimohey Ha'yru hawyi.

²Pyno woroho'o'apo mesup — Kat hap upi Tupana eipyat'at nug Topã'ãu wakuat no are sio to'ywã'ĩ pywiat re wakuap nug haria eipe pote sio Tosa'yru mohey uimienoi kaipywiat pote are. Ta'i eweikuap ta'yn Tosa'yru mohey ra'yn hawyi eipyat'at nug Tupana Topã'ãu wo hap eweikuap are.

³Pyno kat pote mesup wētup sehay upi ewei-wat are. Ei'akag heg kahato apo. Sa'awy'i Tupana Pã'ãu kaipyi yn na'yn eweiky'esat eimoesaika hamuat. Pyno kat pote koitywy ehewaku hap moherep hap kaipyi eweiky'esat eimoesaika hamuat. Kat pote eweiky'i'at teran Tupana miium ehewaku nug hap sa'up hap upi are. Yt iwe'eg i haria ewy kahato eipe are.

⁴Sa'awy'i Iesui mohey haria eipe turan miit'in mimoweuka'i ko'i wo yn eweikupte'en Aparãu

ewywuat ko'i wo ra'yn imohey hap kaipyi. Aikotã Aparãu mohãpyk hap ewy te ra'yn are.

⁵ Pywo tig Tupana tum Topã'ãu hawyi Topã'ãu wo aimoesaika wakuap nug hamuat sio sehay wakuat Iesui etiat watimohey hawyi. Imohey hawuo watunug miatpo kahato hap ko'i yt miit'in minug kuap i ko'i.

⁶ Aikotã miwan me tohenoi Aparãu etiat — Toimohey ti pywuat sese e. Pywo ti imohey pywo piat hap kaipyi ti Tupana to'e — Hãpyk kahato en uhepe e Aparãu me.

⁷ Mi'i hap ewy ti pywo eweikuap ta'yn mekewat Aparãu Emiariruria imohey haria kahato wo sok ta'yn hap.

⁸ Mio tã e sa'awy'iwuat miwan me tomohey hap kaipywiaría pe yn — Uimohey kahato hap ti einug wakuaria wo e hap wêtup ywaniaria pe. Mio tã e hap tohenoi yianmete Aparãu me. Mio tã e Aparãu — Pywuat sehay ahenoì epe. Ekaipywiat ti aru Wuat'i Ywania Ehakyera'at hanuat tuwemoherep aru e Tupana Aparãu me.

⁹ Pyno koitywy aitoria yne ywania Tupana mimohãpyk ko'i. Aikotã Aparãu mohãpyk hap ewy ra'yn tomohey pywo piat potiat ko'i.

¹⁰ Ma'ato uwe uwe to'e topy'a pe — Ta'i atunug yne kahato Tupana wo'onãpin hap ko'i mi'i pote Tupana miehakyera'at wuat areïne'en e hat Tupana mi'apiheg wo topyhu'at. Katupono mio tã e Tupana sa'awy'i — Yt torania i ewetunug einãpin uhepiat hap ko'i pote uimi'apiheg wo eweikup-te'en e.

¹¹ Uimohey kahato haria yn uimimohãpyk wuaria tukupte'en. Mi'iria yn ni ui'yatypiat

gupte'en hanuaria e Tupana sa'awy'i. Mio tã e hap kaipyi watikuap ta'yn sa'awy'iwuat Tupana wo'onãpin hap nug yne hap kaipyi yt aimohãpyk kuap i are.

¹² Irania'in ti wētup wo'onãpin haria. Mi'iria ti — To'iro watuwat Tupana piat ainãpin hap ko'i nug yne aiwehakyera'at hamo i'atu'e. Mi'i nug hap upi watuwehakyera'at aito i'atu'e. Ma'ato mi'iria yt i'atuwe'eg hin i katupono Tupana to'e miwan me — Uimohey haria yn uimimohãpyk wuaria tukupte'en e. Mi'iria yn ui'yatypiat gupte'en hanuaria e Tupana sa'awy'i ahepe. Mi'i pote aiminug wakuap ko'i ahehakyera'at hamo watomohey pote yt watomohey i ahehakyera'at hamuat Iesui iku'uro hap. Mi'i pote Tupana to'e sa'awy'i — Ewei'aparap wētup wo'onãpin uhepiat hap ete pote aru uimi'apiheg wo eweikupte'en e. Ewetunug torania sese wuat'i e'at pe pote yn waku kahato ereĩne'en uiwaneētup hawe e Tupana sa'awy'i. Ma'ato yt uwe i uimiky'esat ewy kahato inug haria eweikupte'en e Tupana ahepe.

¹³ Ta'i Tupana tikuap kahato aipy'a piat i'aparap hap ko'i. Mi'i kaipyi aria'yp posak kape Tupana tipo'oro Tosa'yru ai'apiheg hap u hamo. Tosa'yru suu wo toihep tokuasa hap pya ra'yn aikai. — Uwe aria'yp ete tomosat'e pe iku'uro mi'i uikuasa topyhu'at e Tupana sa'awy'i miit'in me. Pyno koitywy Tupana py'ahak hap yt kat i ahete aikawianuat iku'uro ra'yn aria'yp ete pote. Mi'i hawyi ikai toĩne'en na'yn iwese hap.

¹⁴ Sa'awy'i Aparãu Tupana timowaku kahato mekewat tomohey kahato hap kaipyi tegyi'at hap kaipyi toipoityro. Mi'i hap ewy koitywy aito i ra'yn

watoĩne'en wuat'i ywania Tupana mipoituro ko'i ra'yn watukupte'en. Mekewat tomipoituro sese tomipo'oro Aipotypot Iesui piat aikyi'at hap wato-mohey hap kaipyi aimohãpyk kuap. Mio koitywy mio tã e Tupana – Koitywy atum Uha'yru mohey haria pe Uipã'ãu e. Yt kat sa'up mo i atum i'atuepe kat pote Uha'yru upiaria mi'iria pote e.

¹⁵ Uhyt'i'in mana'in karãpeĩ wato'e aiwo'ope – Atunug aru ui'e hap epiat. I'ewyte waku en waku etunug kuap e'e hap uhepiat aiwo'o'ewy-'ewy wato'e aiwo'opiat hawyi waku yne ai'e aiwo-'opiat hap watunug. Yt naku i eipohep atunug aru ai'e aiwo'opiat hap ete wato'e. I'ewyte yt naku i watunug wētup sehay wo atunug aru ai'e rokirē hawyi wato'e.

¹⁶ Mi'i hap ewy ti sa'awy'i Tupana to'e Aparãu me – Meiūran ti aru Wētup Ok Emiariru kaipyi atipoitynug yi totiaria torania. Yt uheso i aru atunug ui'e hap ewy e. Tepiat Tupana e hap Aparãu timohey kahato. Tupana yt to'e i – Emēpyt'in kaipyi aru atipoityro torania yi totiaria yt e i ma'ato – Wētup Ok Emiariru kaipyi atipoityro wuat'i ywania e Iesui wuanuat etiat pe tohenoi. Aparãu Emiariru Emiariru piat pe yianmete Aiporekuat nuat tomipo'oro tohenoi mio tã e.

¹⁷ Pywo yt ipohep hin i atunug aru to'e hap kai ete. Pyno atunug aru to'e hap Tupana tunug na'yn. Pyno yt uwe i Tupana ewãi kuap – Atunug aru e hap ete ma'ato tutunug i'ewyte tomiky'esat ewy tuwekaipywiat aru to'e Aparãu miat hap tutunug na'yn. 430 anu hap ete tutum na'yn wo'onãpin hap ase'i Musei pe. Ma'ato yt tutunug kuap i sa'a-

wy'iwuat Aparãu miat – Atipoityro aru Emiariru mohey hariã i'atuehakyera'at hamo e hap.

18 – Watunug Musei pywiat torania Tupana wo'onãpin hap pote aipoityro hap ahehakyera'at hap topyhu'at ma'ato yt pywo pytkai i ewei'e are katupono 430 anu turan ase'i Musei e'yianmete toĩne'en kahu ra'yn Tupana aipoityro hap. Sa'awy'i pyi te Tupana to'e Aparãu me – Wētup esa'yrū kaipyi aru wuat'i atipoityro e. Mi'i hap tutunug mesup.

19 Kat hamo som pyno tutum ahepe ainãpin hap ko'i. Pyno woroho'owesat. Ta'i aiminug sa'ag moherep hamuat tutum ahepe. Mi'i hap ewy mesup tutum ahepe Aparãu Emiariru Iesui put'ok'e yianmete wuat hap – Atunug aru to'e hap. Yt tutunug i te turan Tupana ainãpin atipy kaipywiat tomipo'oro wē pyi. Mi'i e hap Musei tiwan ainãpin hamuat.

20 Ma'ato sa'awy'i Aparãu me tuwewi sese tohenoi towē kaipyi sese – Meiũran aru atipoityro torania ywania esaiepiat emēpyt kaipywiat no e tope tehay pywo piat nug hamo. Yt tomipo'oro wētup ok atipy piat wē pyi i mio tã e Aparãu me ma'ato tuweran toto tehay moherep hamo Tupana sese.

21 Tupana tinãpin kahato Musei sa'awy'i wētup aha'ase'i tehay wo wen ma'ato yt Aparãu piat tehay moma hamo i ma'ato ahewaku hamo ihay Musei pe ma'ato aipyhyp aiminug sa'ag nug pu-piat hamo yn yt watomohey i te pytkai. Mi'i pote pyno atunug aru Musei piat uinãpin hap hawyi waku pe areĩne'en Tupana wanētup hawe wato'e pote yt aimohãpyk kuap i Tupana katupono yt

watunug yne i pote. Katupono yt put'okwato'e i torania nug hamo.

²² Ta'i sa'awy'i Tupana to'e tomiwan me — Yt naku hin i miit'in e. Yt uwe i kahato uimienoi kuap teran haria meikope e. Yt uwe i uiwenāpin hap uimium nug yne haria itote e Tupana sa'awy'i miit'in me. Mi'i pote paawato'e Tupana mi'atu'apiheg wuaria aito wato'e haype. Mi'i hawyi pyno wētup mu'ap yn waku wato'e. Koitywy Aipotypot Iesui mohey hap yn waku ahehakyera'at hamo wato'e. Aikotā Aparāu me to'e — Atipoityro aru wuat'i ywania mekewat ewat'ypmuat esaipepiat mohey sese haria e ahepe. Koitywy toīne'en wato'e meimē. Koitywy imipoityro ko'i ra'yn watukupte'en. Katupono imipō'oro Aipotypot Iesui mohey haria ra'yn aito pote wato'e.

²³ Sa'awy'iwuat yt watomohey kuap i wahekatup kahato karāmuo tomohey hap wen. Wahā'āg hā'āg kahato wāi'e Tupana hap nug yne hamo ma'ato yt watunug kuap i. Mi'i pote mipyhih ko'i ewy watukupte'en Tupana mi'apiheg ko'i wo iheg miat ko'i wo hap ewy.

²⁴ Ahenoi hā'ākap wuo mi'i e hap ete. Sa'awy'i Tupana ehay aināpin hap ko'i tukupte'en wo'omu'e sese hat ewy wāi wāi'e hamo. Mi'i hap e'at pe wahekatup aimu'e pywuat sese hanuat Iesui e'yianmete wuat hamuat. Put'ok'e ra'yn Ahehakyera'at hat Iesui hawyi Tupana aimohāpyk Tosa'yru Iesui mohey hap upi.

²⁵ Pyno mesup koitywy Tupana aimohāpyk Tosa'yru mohey sese hap upi yn na'yn. Yt sa'awy'itewuat aināpin hap upi i ma'ato watomohey sese Iesui hawyi pywo ra'yn wato'e.

²⁶ Tupana mēpyt'in no watukupte'en wētup miit pakup ewy Aika'iwat Iesui mohey hap kaipyi wato'e.

²⁷ Aito miit'in aiwo'o'ewy wētup miit yn watoĩne'en. Wētup miit set wywo watopyhu'at Iesui mohey hat set wywo watoĩne'en mio. Aiweset'ok hawyi aikotā Iesui ewy ra'yn watoĩne'en.

²⁸ Aito miit'in yt aiwo'o'ewy hin i watukupte'en irania'in Iuteu ywania e hap ko'i irania'in yt Iuteu ywania i irania'in ihainia'in haryporia'in irania'in ga'iwaria irania'in miit emiit'in. Ma'ato mi'i pytkai watoĩne'en Iesui mohey hap kaipyi wētup piit ewywuaria yn imohey haria sok aito pote are.

²⁹ — Atipoityro aru Wētup Takat Emiariru e Tupana sa'awy'i yianmete Aparāu me. Koitywy Iesui topyhu'at Aiporekuat no ra'yn. Mi'i hap kaipyi koitywy Tupana wanētup turan Aparāu Emiariru'in wo ra'yn watopyhu'at katupono Iesui toĩne'en aiwywo pote Tupana mi'atupoityro ko'i sok aito Tupana e Aparāu miat hap ewy topyhu'at ahepe koitywy.

4

¹ Pyno ahenoi po'og wētup i hā'ākap wuo ehepe. Ahetama pe kue aihire te turan ai'ywot iku'uro pote ipowat'yp aiwanuat totoiat iheg me toĩne'en yt ta'atuium i te ahepe. Ma'ato airan hap put'ok'e ra'yn hawyi iheg myi ta'atuenōtem na'yn mi'i te ium i'atu'e ahepe ai'ywot powat'yp iku'uro rakat miky'esat miwan miat ai'ywot to'e hap ewy.

² Ma'ato aiwemotag hamo te yt kat i ipowat'yp aikai. Irania'in emiit no yn watukupte'en pote

ai'ywot powat'yp iwato toĩne'en pytkai. Mi'i tã ahetama pe watunug.

³ Karãpe atunug yne teran Tupana wo'onãpin hap uhehakyera'at hamo ai'e pote watoĩne'en aikotã wãie hat po pe. Aikotã aihire te turan ai'ywot iku'uro rakat powat'yp iheg me kahato toĩne'en rakat hap ewywuat watoĩne'en mesuwe.

⁴ Put'ok'e ra'yn he'at tomiky'esat ewy ra'yn topyhu'at hawyi Tupana tipo'oro Tosa'yru haryporia kaipywiat torania tehay wo'onãpin hap nug hamuat ra'yn. Put'okto'e hawyi yt wētup i To'ywot wo'onãpin hap toi'aparap. Tutunug yne imiky'esat ok tã.

⁵ Koitywy Iesui ainug To'ywot sa'yru'in To'ywot saki'yt'in ko'i wo. Koitywy watunug neran ainãpin hap ok tã katupono imēpyt'in pakup ko'i watoĩne'en pote. Aikotã waku ehay uinãpin hap atunug wato'e at i at i Tupana kape.

⁶ Mi'i hawyi tutum Tosa'yru Pã'ãu wakuat — Uimēpyt'in wo eweikupte'en to'e ahepiat hap. Put'ok'e hawyi Papai wato'e at ka'ap Tupana kape aipy'a pe.

⁷ Tupana yat eropat haria ewy nimo watoĩne'en. Koitywy ha'yru'in haki'yt'in no sese wo ainug na'yn. Koitywy Ai'ywot powat'yp yn na'yn aikai pãie ha'yru'in sese haki'yt'in kahato wo aito.

⁸ Sa'awy'i yt eweikuap i Tupana sese pywuat turan eweikupte'en Tupana ran ko'i mohey haria tupanaria eropat haria eipe eweikupte'en.

⁹ Ma'ato koitywy wyti Tupana sese kuap haria ra'yn eweikupte'en. I'ewyte Tupana sese mikuap ko'i eipe are. Kat hamo ten pyno koran ewei'aipok teran mekewat sa'awy'iwuat eipyhyp

hap ewywuat kape sa'awy'iwuat eipyhyp hat eika'iwat kape. Ehetupana ran yt kat etiat i kuap haria kape.

¹⁰ Uimoken'ē kahato haria eipe tawa Karata pi-aria katupono — Watunug Iuteuria eko ko'i ewy yne pote watuwehakyera'at kuap e haria eipe. Iuteuria eko ko'i wati'atumōtypot hāpyk hawyi watuwehakyera'at kuap ewei'e. Waku kahato aimimōtypot no Iuteuria e'at ko'i waty ko'i anu ko'i yne aiwéhakyera'at hamo ewei'e.

¹¹ Mi'i pote uimo'akag'aia kahato haria eipe are mio tā ewei'e pote. Yt naku i rat pāi katu-pono eimu'e sa'awy'itewuat Iesui etiat uhepiat hap eweiwaure kahato hap. Mi'i hawyi yt kat hamo i eimu'e sa'awy'iwuat hap topyhu'at ehepe.

¹² Uito meimuēwat seko ko'i uhehakyera'at hap atiwaure yne rokirē ahētup kahato Iesui kape yn uhehakyera'at hap. Mi'i hawyi atipuēti Tupana Iesui mohey hap upi waku kahato. Pyno mesup atiky'esat kahato eipe uito ewywuat. Yt eweimohey tei'o eheko nug hap mu'ap Tupana kuap hamuat katupono Iesui yn mu'ap Tupana kape are. Atiky'esat kahato eipe ui'ewywuat imohey haria hap atiky'esat eweikupte'en hamuat pāi. Iuteuria ywania mēpyt sese uito meiū pāi. Uiywot ti Iuteu sese pāi. Uiywania eko ko'i ewy atunug kahato sa'awy'i uhehakyera'at hap ky'ewi Tupana kuap hamo wen ma'ato yt atipuēti i mi'i mu'ap atunug yne urueko ewywuat pytkai pāi. Mi'i hawyi Iesui Uhehakyera'at hano topyhu'at hawyi waku kahato Tupana topyhu'at yt pya hin i uikai topyhu'at. Pyno atiky'esat eipe uhepiat Iesui mohey hap ewywuaria ro eweikupte'en. Sa'a-

wy'i areĩne'en eipy'asetpe turan eheko ewywuat atunug. Yt urueko ko'i i atunug uito Iuteu uito pytkai. Eipe ewy atunug itote. Pyno mesup ewe-tunug uito ewy eweikupte'en yi Karata ywania. Waku eheko wakuat ewywuat ewetunug aikotã sa'awy'i atunug eipy'asetpe are. Ma'ato mio uheko Iuteu eko upi eweikat Tupana piat ehehakyera'at hap aikotã uimotag hap e'at pe ewywuat ewe-tunug neran. Yt eiwe'eg hin i mio tã ewetunug pote. Sa'awy'i uimohey haria eweikupte'en. Kat pote mesup uhehay mohit hanuaria eweikup-te'en.

¹³ Sa'awy'i ui'ahu kahato itote eipy'asetpe areĩne'en turan mi'i pote yt areto kuap i wētup tawa kape. Ui'ahu eipy'asetpe wywo woroho'o'omu'e.

¹⁴ Mi'i turan tig yt eweiwaure i uhehay. Yt karãpe i – Mоторo ewei'e uhepe. Ui'ahu hap upi yt eiwekyry'i hin i. Waku kahato waku kahato ewei'e yn uimimu'e pe. – Ereke ro mehĩ ereke ro mimi ewei'e yn uhepe. Aikotã uito atipy kaipywiat sut hat ewy uinug Iesui put'ok'e turanuat ewy. – Ereke ro ewei'e hap ewy yn. Eimimōtypot no kahato areĩne'en sa'awy'i itote.

¹⁵ Mi'i turan uhehay wo woroho'omowepit kahato. Kat poteĩ koitywy yt iwepit rakaria wo i ra'yn eweikupte'en. Sa'awy'i uheha ahu hap yt ikahu i pytkai uiky'e eipe. – Urutum neran urueha wakuat ewei'e uiky'e haype.

¹⁶ Ma'ato koitywy eweikupte'en yt uiky'e i po'og haria ewy eweikupte'en katupono yt uiwē pohep teran i eimu'e pywuat sehay wuat hap ete pyi pote. Mi'i pote ehewanĩkap ewy areĩne'en mesup.

17 Koitywy eimu'e haria wētup seko kaipyi eiky'e wen ma'ato eima'at reran haype. Woroho'oky'e i'atu'e ma'ato eheropo'ok uipo pywiat reran haype ne'i. Eiky'esat ta'atuky'e ehapiat po'og uiky'e hap kawiat haria wo eweikupte'en.

18 Atiky'esat wuat'i e'at pe miit'in ei'atuky'e haria wo sio areñe'en itote sio yt. Wuat'i miit'in eiky'e hap atiky'esat aikotã uito woroho'oky'e hap ewy are atiky'esat wen ma'ato yt atiky'esat i eiky'e ran hap ne'i eima'at sehay wo hap ne'i.

19 Uimēpyt'in eipe pote haty kahato uhete. Woroho'oky'e hap aikotã aity tuwemēpyt turanuat hap ewy. Uhehat'at kahato eiky'ewi are. Ei'atu-mu'e hap kaipywiat hāpyk takaria wo teran woro-ho'onug aikotã Iesui hāpyk takat topyhu'at hap ewywuaria wo teran haype. Atiky'esat kahato Iesui i'ywā'ĩ eipy'a pe i hap. Mi'i pote Tupana kape ahētup haty wo – Etunug emēpyt'in no mi'iria are Tupana pe. Haty kahato uipy'a pe aikotã aity ete haty imēpyt wemoherep hap e'at pe hap ewy ahētup eikawiano. Eweimoherep ta'yn hawyi waku ra'yn uhediat. Haty hap tokosap ta'yn aikotã aity tehat'at tomēpyt egyi'at turan hap ewy.

20 Uipopap kahato eimowanētup pyre'i uhapiat Tupana ehay wuat hamo. Mi'i pote areto teran ehowawi ma'ato yt aikotã kuap hin i areto wo'o-pyhik hawe areñe'en mote.

21 Uhehat'at kahato sio ehehañte Iesui mohey hap ete sio yt hap kuap hamo aikotã aity ewy woroho'oky'e.

22 Sa'awy'i te ti urue'ase'i Aparãu toñe'en typy ok sa'yru ywot no e miwan me. Wētup ha'yru ihary'i sese mana Sara kawiat ma'ato wētup ha'yru hemiit

wētup ywania kawiat mana Āka kawiat.

²³ Temiit kawiat ha'yru ti topu'i kaipywiat wemoherep.

²⁴ Pyno ahenoi teran mi'i hap sehay iā'ākap wuo ehepe Aparāu sa'yru'in etiat tpyy ok etiat ihary-'i'in tpyy ok hap kaipywiat hap. Pyno Aparāu ehary'i toīne'en tpyy ok hap kaipywiat. Pyno Aparāu ehary'i toīne'en tpyy ok aikotā tpyy ok kapiat Tupana ihay hap e. Tohenoi kahato tehay wo'onāpin hap Musei pe yity'ok Sinai e hap tote — Uwe uwe inug yne teran Tupana ehay wāi'e hap tehakyera'at hamo haria ti tukupte'en Aparāu sa'yru temiit kawiat ewy mana Āka kawiat ewy.

²⁵ Irania'in te'eremohey sa'ag. — Atunug yne teran uhehakyera'at hamuat i'atu'e. Mio tā e haria mana Āka mēpyt Isameu ewywuwat wētup ok Aparāu ehary'i temiit kawiat ewywuwat haria. Mio tā e haria tawa Ierusalēi miaria. Uwe uwe toto mi'iria ehay upi mi'iria te'eropyhu'at — Atunug yne teran Tupana wo'onāpin hap e hap emiit no tukupte'en.

²⁶ Ma'ato toīne'en wētup tawa Ierusalēi ne. Mi'i tawa atipy kaipywiat sut hat mesuwiat ewywuwat re wen. Mi'i pe watukupte'en mio aitoria Aparāu ehary'i sese mēpyt Isaki ewywuaria wētup sehay upiat gupte'en haria. Katupono Iesui mohey hap yn ahehakyera'at e haria.

²⁷ Sa'awy'i te ti Tupana to'e miwan me — Eiwe-mowepit ro yt karāpiat i imēpyt rakaria e. Eiwemowepit ro yt karāpiat i hā'āg mēpyt saty hā'āg haria katupono he'aito mi'atoiat ti aru po'og imēpyt'in nakano topyhu'at he'aito kahato rakat mēpyt'in

kai.

²⁸ Mi'i tupono uiwyria'in aito ti watukupte'en Tupana sa'yru'in wo Tupana saki'yt'in no to'e Tupana Aparãu me hap ewy Isaki piat – Atum ti aru e hap ewy.

²⁹ Mekewat ha'yru piit esaika hap kaipywiat wyti Isameu e hap het rakat tuwekyry'i kahato Tupana Pã'ãu esaika hap kaipywiat ete Isaki ete. Mi'i hap ewy kahato te koran topyhu'at. Katupono miit esaika hap kaipywiaria to'okyry'i kahato te Tupana Pã'ãu esaika hap kaipywiat ete.

³⁰ Sa'awy'i mana Sara to'e te'aito Aparãu me Tupana Pã'ãu kaipyi – Etipo'oro ro ehary'i emiit kawiat imēpyt wywo pya ai'yatypepyi katupono yt naku i ti aru e'yi epowat'yp ko'i topyhu'at esa'yru ran po pe ne'i pote. Esa'yru sese po pe yn waku epowat'yp e'yi epoityro hap topyhu'at e te'aito pe. Mi'i hawyi Aparãu tipo'oro tehary'i ran imēpyt wywo wētup hy kape.

³¹ Mi'i tupono uiwyria'in teropat hat kawiat Aparãu mēpyt yt ewywuaria i ra'yn aito ma'ato pywo sese ihary'i sese kawiat imēpyt ewywuaria aito are. Isaki saipepiat sese Iesui pãi mi'i upiaria aito are.

5

¹ Koitywy Aika'iwat Iesui tum na'yn ahepe te-saika hap wakuap ko'i nug yne hamuat. Mi'i tupono yt kat hamo i ra'yn wata'aipok Iuteuria eko ko'i ewywuat nug yne ahehakyera'at hap ky'ewi. Yt kat hamo i po'og watuwepotpap ha'up nug howoity rakat kyi'at hamo hap ewy ne'i pãi. Ahesaika hap yt put'ok'e hin i waku nug hamo

Iesui ewywuat hamo. Ma'ato Iesui Pã'ãu esaika hap aipiit pe pote yn waku nug hap ko'i tuwêtem aipyt'at hap kaipyi.

² Uito Pauru mi'i tupono ewetum no ehewaure ka'a uhepe. Uru'ywania Iuteuria mio tã i'atu'e — Aiwe'ahit ãpy sokpe tek hap kaipyi ahehakyera'at i'atu'e sa'ag. Watimohey mi'i pote Iesui atoiat haria wo watoïne'en katupono Iesui yn ahehakyera'at kuap. Iesui mohey hap kaipyi yn nyti Tupana aimowaku. Kat hamo pyno Iuteuria eko nug hap aimowaku ewei'e.

³ — To'iro ihainia'in ahit sokpe ãpy tek hap watunug Iuteuria eko ewy watunug ewei'e. Mi'i watunug mote waku pe watoïne'en Tupana pe e haria wo ne'i eipe are. Uiwyrria'in i'atu kahato Iuteuria eko mi'i ma'ato yt ewetunug yne hin i te. Yt eiminug i ko'i topyhu'at re i'atu kahato te. Eiwe'ahit ãpy sokpe tek hap ewetunug i'ewyte irania Iuteuria eko ewetunug neran. Ma'ato yt naku i wêtip seko yn ewetunug are. Waku torania ewetunug are. Ma'ato yt uwe i mesuwat yi tote inug kuap torania. Mi'i pote seko nug hap ne'i yt aimohãpyk kuap hin i Tupana wanêtip hawe.

⁴ Ma'ato eipe — Watunug yne meimuẽwat ko'i potiat ne'i Tupana ahehakyera'at ewei'e wen mi'i pote pya kahato eweikupte'en Aika'iwat sese kai katupono sa'awy'i Iesui yn ahehakyera'at kuap e haria ra'yn eipe. Imohey hap pun haria wo eweikupte'en mio. Mi'i pote Tupana egyi'at hap pun haria wo eweikupte'en.

⁵ Ma'ato uruto yt eiperia ewy hin i katupono uruto ti Iesui mohey hap kaipyi ti ahehakyera'at kuap e haria uruto. Mi'i hap kaipyi yn uruimohey.

⁶ Ma'ato Aika'iwat Iesui ahehakyera'at teran haype Tupana yt tuwanētup hin i mekewat seko aiwemusin āpy sokpe tek hap kape ne'i. Ma'ato toiehakyera'at kuap miit'in yne sio hemusin āpy sokpe tek hap toĩ sio yt sio Iuteuria sio yt mi'iria i waku yne. Toimohāpyk kuap wuat'i ywania katupono kat seko kat seko kape ne'i yt iha'at hin i ma'ato teha'at tomohey hap sese kape yn. Toky'e ahepiat hap aikawiat toĩne'en sio yt watiky'e i hap kape yn ta'akasa.

⁷ Sa'awy'i imohey kahato haria eipe. Uwe uwe itote eima'at sa'ag sa'ag wētup mu'ap upi. Katupono koitywy eipe yt pywuat sehay upi hin i ra'yn eweikupte'en sa'awy'i waku pe eweikupte'en pytkai.

⁸ Tupana ti yt eima'at hat hin i pāi. Kat pote mesup eiwemorem hamo eweimohan kahato Iuteuria eko katupono mi'i aipun hat ne'i ai'ahit āpy sokpe hep hap. Mekewat Iuteuria eko yt aikaykay hāpyk hat eko ewy hin i yt imienoi ko'i ewy hin i.

⁹ Pyno aimi'u to'oran me toĩne'en nem nakat ipyp kurin kat. Mi'i hawyi aimi'u wakuat nem na'yn topyhu'at toimonem tuwewawi. Mi'i hap ewy kahato toĩne'en aipy'asetpe wētup aimimohey yt pywuat i rakat. Meiūran aimimohey wakuat monem hat wywo watopyhu'at are.

¹⁰ Mi'i ewy wētup seko enoi hat toĩne'en eito'oran me. Mi'i ti eiwanētup hap moehamana'i ra'yn. Yt atikuap i mi'i hat set Tupana ikuap. Mi'i tupono toĩne'en imi'apiheg wo aru. Atikuap ti ma'ato meiūran ewei'aipok Iesui mohey hap mohan hamo. Meiūran uhepiat imohey hap ewy wētup sok yn aru aito Iesui wywo watoĩne'en.

11 Uiwyría'in uito arepotmu'e kahato Iesui ku'uro aria'yp posak etiat hap ete. Mi'i eweimohey pote toĩne'en eheĩne'en pakup i hap are. Ma'ato mi'i hap ete to'okyry'i kahato. Yt karāpe i arepotmu'e wen – Eremusin āpy sokpe tek eehakyera'at hamo pote waku yt karāpe i are'e ehepe. Mio tā ahenoi pote yt to'okyry'i hin i katupono Iuteuria ta'atumiky'esat ewywuwat pote.

12 Ahemusin sokpe āpy tek hawyi ahehakyera'at i'atu'e eimoehamana'i haria. Pyno waku mi'i haria te'eruwesa'ahep yne hawyi aikai tukupte'en pya mi'iria tuwesa'ahep ta'atueko sese nug yne haria pote waku.

13 Uiwyría'in Tupana tum ahepe tesaika hap wakuap nug hamo aimiky'esat ok tā nuat hamuat nug hamo. Ma'ato yt naku i – Uimiky'esat ewywuwat yn aru atunug wato'e ne'i pote yt naku i pāi are. Katupono ui'airo ra'yn tomiky'esat nug hamuat tupono waku wato'e. Yt naku i aimiky'esat yn watunug. Katupono towat tomiky'esat nug hamo ai'airo aiwo'opowyro wo'oky'e hamuat etiat hap.

14 Mio tā e ti Tupana Musei miwan me – Ewei'a-tuky'e ro miit'in aikotā eweiky'e hap ok tā e. Mi'i tupono karāpe wato'opowyro aiwo'oky'e hap ete pote Tupana miky'esat nug haria wo aito watopyhu'at.

15 Ma'ato karāpe watikuasa irania'in wahenoi aiwē pyi aheso hap yt i'e hap ewy i watoma'at ne'i wētup ok pote aikotā miat haiwot rakaria ewywuwat watopyhu'at. Miit'in u hat ewywuwat watoĩne'en. Eiwe'eg wo o mi'i tā nug hap pupi are.

16 Mi'i tupono uiwyría'in atiky'esat Tupana

Pã'ãu miky'esat nug haria wo eweikupte'en hap Tupana miky'esat ewywuaria wo eweikupte'en. Yt atiky'esat i eiwanêtip hap kaipywiat ne'i nug haria wo eweikupte'en. Eimiky'esat sese ne'i nug haria wo hap yt atiky'esat i.

17 Mi'i turan aiwat aimiky'esat ne'i yt Tupana miky'esat ewy hin i. Aimiky'esat po'og ne'i watunug mote yt watunug kuap i Tupana miky'esat ewy.

18 Pyno Tupana Pã'ãu miky'esat ewy ra'yn watunug hawyi atunug neran Musei mienoi uhehakyera'at hamo yt wato'e kuap i.

19 Ma'ato mekewat aimiky'esat ewy watunug neran mote yne haryporia'in wywo watoïne'en ne'i. I'ewyte watuwanêtip sa'ag hap he ne'i. I'ewyte aiminug sa'ag yn watunug kuap.

20 Tupana sa'ag watimõttypot kahato pote wato-potkuasa wanĩkap mo watoïne'en. Sehay uka uka hano watoïne'en. Iha'ywywi rakano watoïne'en. Ipy'ahak takano watoïne'en. Eikai po'og uruto urutukupte'en e haria wo wo'opat'ok pat'ok haria wo watoïne'en.

21 Yt watopot'oksat i. Imopê'ã rakaria wo watoïne'en pote wo'oero'ok wo'oero'ok haria ewywuat gupte'en haria ewy watoïne'en. Mi'i pote eiwe'eg wo o katupono mi'i tã ne'i nug haria yt tuwehyt'ok kuap i Tupana Morekuat no topyhu'at hap e'at pe yt tuwehyt'ok kuap i hetama pe.

22 Ma'ato Tupana Pã'ãu miky'esat ewywuat watunug hawyi wo'oky'e haria wo watoïne'en. Wo'omowepit haria wo watoïne'en. Wo'okuap haria kahato wo watoïne'en. Miit perup'i wo watoïne'en. Wo'owese haria wo watoïne'en.

Aiwo'opiat ai'e hap nug haria wo watoĩne'en.

²³ Yt wemowato haria wo i watoĩne'en. Wewã kuap kahato haria wo watopyhu'at. Karãpe mi'i tã e hap ewy watunug hawyi yt kat i ahewã Musei mienoi kaipywiat hap tuwêtem aipiit pyi e. Mi'i pote iperup'i rakano watoĩne'en e. Watuwenãpin kahu kahato pote mi'i hap yn tuwêtem Tupana Pã'ãu kaipyi aipiit pyi. Mi'i tã e hap yne. Mi'i wã'e hap mopo'inik hap yt kat i toĩne'en e.

²⁴ Pywo pe ti Aiporekuat Iesui po pe ra'yn watopyhu'at pote mekewat aiwanêtup hap aimiky'esat sa'ag ko'i topap yne ra'yn. Mi'i hawyi yt iheg muo hin i aiminug sa'ag ko'i tukupte'en. Katupono Iesui wano ra'yn watopyhu'at pote.

²⁵ Nimo yt imohey i te turan aimu'e kahato Tupana Pã'ãu Iesui mohey ahepiat hamo. Koitywy po'og na'yn Tupana Pã'ãu aimu'e Tupana miky'esat ewywuwat nug hamo.

²⁶ To'iro watipywo koitywy aimu'e hap imiky'esat nug hamo yt kat i aheha sio pywo sio yt ai'e hap pun ne'i wywo aiwo'oehay sat hap ko'i wywo.

6

¹ Uiwyrria'in Karãpe wêtup ok yt naku i i'aparap hap inug mi'i pote waku wêtup ok toto Tupana Pã'ãu sehay wywo i'aparap hat nãpin perup'i wuat hamo. Mi'i hat wyti waku kahato inug ma'ato waku mi'i rokirê tuwe'eg wo ra'yn toĩne'en tepiat i'aparap hap pupi irania'in nãpin rokirê.

² Meiũran wêtup ok i i'aparap mi'i hawyi waku watipowyro imoesaika hamo. Mi'i tã aiminug kaipyi ti Iesui e hap nug haria aito pote.

³ Ma'ato uwe – Uito yt arepotpowyro teran i po'og uiwato e hat yt kan hamo hin i atimohey uito Iesui e. Mio tã e hat tuwema'at kahato ne'i.

⁴ Waku watuwanēt^{up} kahato aiminug sio waku sio yt e hap kape. Waku pote aimowepit hap toĩne'en. Ma'ato uito po'og atunug ikahu ai'e hap ne'i ti aimowepit hap akit hamo topyhu'at.

⁵ Waku aiwo'o'ewy'ewy ipotpap takaria wo watoĩne'en.

⁶ Waku ti aiwo'omu'e haria pe watimõ'ẽ ahekat.

⁷ Yt naku i watuwema'at. Yt watima'at kuap hin i Tupana. Kat iã'ỹi watikoi pote ti mi'i ti ra'yn imoētyt.

⁸ Mi'i hap ewy ti aimiky'esat yn nug mote yt nakuaria i wo watukupte'en Tupana pe. Mi'i turan na'yn aiku'uro hawyi yt kat i aheĩne'en Tupana wywuat hap. Ma'ato Tupana Pã'ãu wo wepit hamo watoĩne'en pote tutum tesaika hap aheĩne'en towywuat wuat'i e'at piat hamuat.

⁹ Yt naku i eipo sero ne'i wakuap nug hap ete katupono meiũran Tupana tum hamuat ipotpap kahato rakaria pe. Mi'i turan aiwat ahepe tutum wy aikotã ipirik kahu ra'yn hawyi aimowepit ra'yn hap ewy. Mi'i hap ewy ti Tupana tum wakuap nug hap etiat yt ipo sero i rakaria i pe ha'up tutum are.

¹⁰ Pyno ti waku wतिकat aikotã irania'in powyro hamuat. Waku ti yne watunug wakuap torania miit'in me. Ma'ato ti Iesui mohey haria ti waku po'og wati'atupowyro wakuap no. Uiwyrria'in eweheha'at ro uipo wuat uimiwan iwato'in kahato rakat kape.

¹¹ Uimiwan mesuwe atunug uipo wo. Iwato

kahato uimiwan katupono yt heremo kahato i yt uhehapytig i pote.

¹² Eimu'e haria ipakup takaria te'eruwemowato kahato itote — Uruto po'og wo'omu'e haria torania kai i'atu'e haria. Wemusin äpy sokpe tek hap ti waku e haria aipiit etiat yn wo'omu'e haria mi'iria. Iro pote miit'in to'okyry'i kahato aimimohey aria'yp posak etiat ahehakyera'at hamo e hap ete. Mi'i haype yt te'erepotmu'e i mi'i ete. Yt ta'atuky'esat i miit'in wo'okyry'i ta'atu etiat hap haype.

¹³ Pyno Iuteuria wo'onãpin hap ewy watunug wemusin äpy sokpe tek hap ahehakyera'at i'atu'e yt ta'atuheno i yne hin i Iuteuria eko pytkai. Ta'atuky'esat ta'atumiky'esat nug hanuaria wo yne eipe haype.

¹⁴ Ma'ato Iesui iku'uro ahetiano are pote yt i'atuwese hin i. Yt ta'atuky'e i Iesui haype. Mi'iria yt iky'esat hin i uheïne'en hap ewy tukupte'en hap. I'ewyte uito yt atiky'esat i i'atu'ewywuat areïne'en hap wy katupono te'eruwemowato haype ne'i pote.

¹⁵ Mekewat hemusin äpy sokpe sio yt rakaria kape sio Iuteuria eko nug yne haria sio yt hap kape te'eruanētup. Mi'i haria ti yt kat no i Iesui pe. Ma'ato ti tokaipywiat miit ipakup sio yt hap kape yn ni iha'at Iesui. Imopakup hap toïne'en sio yt hap kape yn teha'at. Yt kat i imopakup hap toipuēti pote toimopakup i.

¹⁶ Mi'i hap yn ahētup Tupana pe — Erehay moehaky'e'i ro Ui'ywot i'atuehaky'e'i hap etiano ipakup takaria upi inug hamo are. Etihep o i'atuehamana'i hap are ehupiat pe. I'ewyte torania

Tupana emiit'in etiano.

¹⁷ Yt atiky'esat i po'og sehay aiwo'o'atu'uka hap wemusin ãpy sokpe tek hap ete katupono ipoity kahato uipekyt pekyt uipiit ete. Uito Iesui emiit sese e hap moherep hap upi uipekyt pekyt. Uipe timoherep kahato Iesui ewywuat areine'en uipekyt pekyt ui'auka teran haria tunug Iesui mohey hap moherep hap uipe.

¹⁸ Uiwyria'in mio tã are Aika'iwat pe ehupi — Iesui egyi'at ro aiwyria'in Karata piaria pe are Aika'iwat pe are ehupi.

Uito Pauru pyno toran uimiwan.

Tupana Ehay Satere Mawe Pusupuo
New Testament in Sateré-Mawé (BR:mav:Sateré-Mawé)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sateré-Mawé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sateré-Mawé [mav], Brazil

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Sateré-Mawé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

86691f85-c501-5f1f-949e-903f2bbf9ae7